

Українська мова для іноземців

2019

ФОНЕТИКА

Звуки і літери

Читайте:

А, а

Пишіть:

А, а

О, о

О, о

Е, е

Е, е

Т, т

Т, т

Та, то, те, ет, ат, ет,ете, ото.

М, м

М, м

МА, АМ, ОМ, ЕМА, ЕМО, ЕМА.

Там. Тут. Мама там. Тато там.

У, у

У, у

Тут мама.

Тут мама.

Тут тато.

Тут тато.

Ц, ц

Ц, ц

Це мама. Мама тут.

Це мама. Мама тут.

Це тато. Тато тут.

Це тато. Тато тут.

П, п

Парта

П, п

Парта

Л, л

Це лампа. Лампа там.

Л, л

Це лампа. Лампа там.

Х, х

Х, х

Хто це?

Хто це?

Це тато. Це мама.

Це тато. Це мама.

Читайте.

-Хто тут?

-Хто це?

-Хто це?

-Тут мама.

-Це мама.

-Це тато.

К, к

К, к

Так

Так

КОЛО

КОЛО

КУТ

КУТ

КУТОК

КУТОК

Так коло.

Так коло.

С, с

С, с

Сумка

Сумка

Клас

Клас

Це клас.

Це клас.

Це куток.

Це куток.

Там лампа.

Там лампа.

Тут сумка.

Тут сумка.

и

и

Ти, ми.

Ти, ми.

Тут ти.

Тут ти.

Там ми.

Там ми.

І, і

І, і

Сік, стіл, місто.

Сік, стіл, місто.

Це місто.

Це місто.

Н, н

Н, н

Кімната тут.

Кімната тут.

Тут стіл. Там син.

Тут стіл. Там син.

Мама тут? Ні.

Мама тут? Ні.

В, в

В, в

Він, вона, воно, вони.

Він, вона, воно, вони.

Вікно, квітка, слово.

Вікно, квітка, слово.

Р, р

Р, р

Рука, урок, море.

Рука, урок, море.

Д, д

Д, д

Де, Дніпро, студент.

Де, Дніпро, студент.

Ш, ш

Ш, ш

Дошка, товариш.

Дошка, товариш.

З, з

З, з

Зараз, зошит.

Зараз, зошит.

Г, г

Г, г

Книга, магазин.

Книга, магазин.

Ч, ч

Ч, ч

Дочка, ручка, ліворуч, праворуч, викладач.

Б, б

Б, б

Брат, кабінет, будинок.

Ж, ж

Ж, ж

Гуртожиток, ліжка, журнал, жінка.

Й, й

Й, й

Крейда, музей.

Я, я

Я, я

Столиця, аудиторія.

Ф, ф

Ф, ф

Шафа, телефон, магнітофон, фото.

Ї, ї

Ї, ї

Їжа, країна, Україна, Київ.

Є, є

Є, є

Європа. Тут країна Україна.

Ь - м'який знак

Ось батьки. Олівець, стілець, їдальня.

Ю, ю

Ю, ю

Люстерко, юнак.

ЗНАК АПОСТРОФ

Вживається після **Б, П, В, М, Ф, Р** перед **Я, Ю, Є, Ї**.

Комп'ютер, сім'я, кав'ярня.

Щ, щ

(ш ч)

Щ, щ

Що, дощ.

Істоти

Неістоти

Хто?

Що?

Хто це?

Що це?

Це студент.

Це стіл.

Букви, що мають голосні звуки: а, о, і, и, е, у.

**Букви, що мають приголосні звуки: б, п, в, м, ф, л, н, д, т, з, с, ц, р, к, г, г,
ж, ч, ш, щ, буквосполучення дж, дз.**

Букви, що мають приголосний і голосний звуки: я, ю, є, ї.

ДОБРОГО РАНКУ добрий ранок

ДЯКУЮ, БУДЬ ЛАСКА,

ДОБРОГО ДНЯ добрий день

СПАСИБІ, ВИБАЧТЕ

ДОБРОГО ВЕЧОРА добрий вечір

ДО ПОБАЧЕННЯ

Слухайте та повторюйте.

1.

-Доброго ранку.

-Доброго ранку.

-Як справи?

-Спасибі, добре, а як у Вас?

-Погано!

-А настрої?

-Все гаразд.

2.Знайомство

- Доброго ранку!
- Здрастуйте!
- Хто Ви?
- Я студент. А Ви?
- Я теж студент. Мене звать Олесь. А Вас?
- Мене звать Том.

МОРФОЛОГІЯ

Називний відмінок

Іменник. Н.в. №1.

Хто це? Це студент.

Що це? Це аудиторія.

Істоти	Неістоти
1. _____	_____
2. _____	_____
3. _____	_____
4. _____	_____
5. _____	_____

Рід іменника

Чоловічий рід

Жіночий рід

Середній рід

Студент

Студентка

Місто

Олівець

Столиця

Море

Батько

Мати

Ім'я

(_, о)

(а, я)

(о, е, я)

Микола (а)

Суддя (я)

Тільки у множині: двері, меблі, ножиці, ворота, гроші, канікули.

ВИЗНАЧИТЬ РІД ІМЕННИКІВ.

ДВЕРІ, ГРОШІ, ОЛІВЕЦЬ, СОНЦЕ, СЕЛО, ДІВЧИНА, ТАТО, МАМА,
БАБУСЯ, РУЧКА, СУМКА, КВІТКА, ДІДУСЬ, ХМАРКА, ГОДИННИК,
СЛОВНИК, ЗОШИТ, СТОЛИЦЯ, МІСТО, МІСЦЕ, ПІДРУЧНИК, АВТОБУС,
СТУДЕНТ, СТУДЕНТКА, ВИКЛАДАЧ.

ДНІ ТИЖНЯ

1. ПОНЕДІЛОК
2. ВІВТОРОК
3. СЕРЕДА
4. ЧЕТВЕР
5. П'ЯТНИЦЯ
6. СУБОТА
7. НЕДІЛЯ

Який сьогодні день? – Понеділок.

Яке сьогодні число? – Шосте жовтня.

Місяці

Осінь

1. Вересень
2. Жовтень
3. Листопад

Весна

1. Березень
2. Квітень
3. Травень

Зима

1. Грудень
2. Січень
3. Лютий

Літо

1. Червень
2. Липень
3. Серпень

ЗАЙМЕННИК

Називний відмінок Особові займенники

	Однина	Множина
1. особа	Я	Ми
2.	Ти	Ви
3.	Він Вона Воно	Вони

Присвійні

1.	Мій, моя, моє, мої	Наш, наша, наше, наші
2.	твій, твоя, твоє, твої	Ваш, ваша, ваше, ваші
3.	його, її	Їхній, їхня, їхнє, їхні

Текст

Це фото.
Тут університет.
Це деканат.
Там декан, студент і студентка.
Це аудиторія. Тут урок. Там математика. Це викладач і студенти.
Тут парти, карта, картина.
Там центр. Тут музей, театр, цирк.

ПРИКМЕТНИК

Називний відмінок

Чоловічий рід

ЯКИЙ?

Великий

Синій

Жіночий рід

ЯКА?

Велика

Синя

Середній рід

ЯКЕ?

Велике

Синє

Мн.

ЯКІ?

Великі

Сині

1. Яка аудиторія? Аудиторія велика.
2. Який це студент? Це розумний студент.
3. Які парти? Парти великі.

Дієслово. Інфінітив. (Працювати, читати, стояти, жити, лежати)

Дієвідміна(1)

Я читаю, живу.

Ти читаєш, живеш.

Він, Вона, Воно читає, живе.

Ми читаємо, живемо.

Ви читаєте, живете.

Вони читають, живуть.

Дієвідміна(2)

Стою, лежу.

Стоїш, лежиш.

Стоїть, лежить.

Стоїмо, лежимо.

Стоїте, лежите

Стоять, лежать.

Завдання 1. Дайте відповіді на питання.

1. Це лікарня. Хто тут працює?
2. Це бібліотека. Хто тут читає?
3. Це аудиторія. Хто тут стоїть?
4. Це кімната. Хто тут живе?
5. Це будинок. Хто тут? _

Текст

Це великий кабінет. Тут студент Тарас і студентка Марія.
Це будинок. Там квартира номер три. Там красива кімната. Ось ваза і квіти. Там стіна. Тут картина і портрет.
Це місто. Тут базар. Тут квіти і продукти. Ось рис, цукор, риба, сир. А ось батон. Тут ціна.

Запам'ятайте

- Хто він? Як його звуть? Це Тарас. Його ім'я .....

Його звати.....

- Хто вона? Як її звуть? Це Марія. Її ім'я.....Її звати.....

Контрольна робота 1

1. Пишіть рід іменників.

Пані, оповідання, мати, сім'я, тато, брат, друг, море, кафе, сестра, гривня, окуляри, двері, сіль, масло, літо, музей, кіт, собака, пальто, шуба, карта, стілець, квітка, футляр, небо, день, місяць, іноземець, каструля, сніг, зошит, крісло, лампа, рот, губа, щока, ніс, турист, диплом, лікар, хлопець, цибуля, килим, континент, геолог, телеграма, молоко, сестра.

2. Це однина. Пишіть множина.

Батько, дідусь, лікар, секретар, музей, стіл, кіт, друг, будинок, метро, кафе, кухня, село, вправа, оповідання, завдання, яблуко

3. Пишіть дієслова. (розмовляти, жартувати, поважати, слухати, стояти, лежати.)

Минулий час

Теперішній час

Майбутній час

4. Пишіть число.

78, 24, 13, 19, 23,34, 44, 57, 68, 76,89, 98,101, 202, 304,444, 554, 600, 765, 800, 999, 1000, 1000000, 1000000000.

5. Пишіть оповідання (10 фраз)

Це слова (клас, тут, там, гуртожиток, студенти, студентки, викладач, декан, деканат, новий, читати, говорити, стіл, парти, стільці, лампи, квіти, словники, підручники, вішалка, шафа, ліворуч, праворуч, дошка, прямо, зелена, лінивий, секретар, писати, вікно, фото, білий, двері, далеко, поруч)

Місцевий відмінок іменників

Н.в.

М.в.

1. Це будинок. Де живуть студенти? Вони живуть у будинку.
М.в.
2. Це аудиторія. Де працює група? Вона працює в аудиторії №12.

Чергування в ім. ч.р. і ж.р. у М.в однини перед закінченням і.
Г – З дорога – на дорозі.

К – Ц дошка – на дощі.

Х – С поверх на поверсі.

Де? Батько працює **на заводі**.

Коли? Вона народилася у **жовтні**.

Місцевий відмінок іменників

Ч.р. Н.в.№1

М.в.№6

Студент

на студентові

Стіл

на столі

Музей

у музеї

Олівець

на олівці

Ж.р.

Студентка

на студентці

Аудиторія

в аудиторії

Сумка

в сумці

С.р.

Море

на морі

Місто

у місті

Множина

Студенти

на студентах

Запам'ятайте

ЖИТИ = МЕШКАТИ ДЕ?

Де ти живеш? Де ти мешкаєш? Я живу в Україні. Я мешкаю у Києві.

Називний відмінок

Місцевий відмінок

Особові займенники

Однина

1. особа	Я	на мені
2.	Ти	на тобі
3.	Він Вона Воно	на ньому, на ній, на ньому

Множина

Ми	на нас
Ви	на вас
Вони	на них

Місцевий відмінок прикметників

М.в.

1. У якій кімнаті живуть студенти? Студенти живуть у новій кімнаті.

Чоловічий рід

Жіночий рід

Середній рід

Мн.

У великому
У синьому

У великій
У синій

У великому
У синьому

На великих
На синіх

Завдання 1. Доповніть речення.

1....	лежали на	столі.
2....	лежали у ...	столі.
3....	лежали в...	шафі.
4....	сиділи на...	стілці.
5....	сидять в ...	аудиторії.

Де? Там, тут, праворуч, ліворуч, унизу, угорі, спереду, ззаду, збоку, далеко, близько.

Факультет

Це університет. Тут факультет. Праворуч деканат. Тут працюють секретар і перекладач. Ось стоїть комп'ютер, а там лежать документи й паспорти. Поряд кабінет. Тут працює декан. Ось висять розклад і оголошення. Ліворуч бібліотека. Там працює бібліотекар. Там стоять шафи й лежать книжки.

Ось аудиторія. Ліворуч вікна. Там стоять квіти, а тут стоять столи. Там лежать підручники, зошити, словники, ручки, олівці, гумки. Поряд стоять стільці. Там висять сумки. Прямо висить дошка, а ліворуч висить абетка. Там лежить крейда. Ліворуч стоїть шафа. Там лежать книжки. Тут урок. Тут працює група. Викладач говорить, а студенти слухають, пишуть, читають і повторюють.

Моя аудиторія

Це університет. Моя аудиторія № 126. Вона на першому поверсі. На другому поверсі бібліотека. В аудиторії є зелена дошка, вона висить на стіні. Праворуч біле вікно, а ліворуч білі двері. У шафі лежать книги, зошити, словники. Відро стоїть на підлозі. Прямо жовтий стіл. На столі стоїть зелена квітка. Коричневі парти стоять на підлозі.

На парті лежить біла книга, а в книзі лежить синя ручка. Синій зошит лежить на парті, а на зошиті лежить гумка, олівець. Рюкзак лежить на стільці, а в рюкзаку лежить чорний футляр.

Ахмед – це новий студент. Мама і тато Ахмеда живуть в Єгипті, у великому будинку, а Ахмед живе в гуртожитку, в кімнаті №321. Кімната стара. Його друзі – це Анас, Кристель, Рафаель, Фалон, Франк. Вони теж студенти. Студенти сидять в класі і слухають, пишуть, читають. Викладач стоїть на підлозі і говорить, пояснює.

Питання

1. Де студенти?
2. Де викладач?
3. Що роблять студенти?
4. Що робить викладач?
5. Де живе Ахмед?
6. Де стоїть відро?
7. Яка дошка в аудиторії?
8. Які парти у класі?
9. Де лежить синій зошит?
10. Де живуть батьки Ахмеда?
11. Де лежить рюкзак?
12. Що лежить у шафі?
13. Де лежить чорний футляр?

У кімнаті

Я студент – іноземець. Мене звати Ахмед. Зараз я живу в Україні, в місті Києві. Тут я навчаюсь. Я вивчаю українську мову на підготовчому факультеті.

Я живу в гуртожитку. Моя кімната розташована на третьому поверсі. Вона маленька, але світла і тепла. У кімнаті я навчаюсь і відпочиваю. Це мій дім у Києві. Тут великий стіл, стільці, ліжко, диван і холодильник. У кутку стоїть велика шафа. У шафі висить одяг. Це тумбочка. На тумбочці стоїть телевізор. У тумбочці лежать мої речі. Ось моє ліжко. На ліжку лежать ковдра (одіяло)і подушка, матрац, простиня.

На підлозі лежить килим. На стіні ліворуч висить картина. Праворуч на вікні стоїть зелена квітка.

Я в кімнаті. Зараз я відпочиваю. Лежу на дивані і слухаю музику. Потім я буду прибирати. А ввечері буду дивитись телевізор. Або писати лист мамі.

Питання

1. Як звати студента?
2. Де зараз живе студент?
3. Що робить студент в Києві?
4. Де навчається студент?
5. Яка кімната у студента?
6. Що робить Ахмед у кімнаті?
7. Що є у кімнаті?
8. Де стоїть шафа?
9. Де одяг?
10. Що стоїть на тумбочці?
11. Що лежить у тумбочці?
12. Що лежить на ліжку?
13. Де лежить килим?
14. Що праворуч в кімнаті?
15. Що ліворуч в кімнаті?
16. Де в кімнаті лежить студент?
17. Що буде робити ввечері студент?

Контрольна робота № 2

Місцевий відмінок (№ 6)

1. Пишіть закінчення.
  1. Я іноземн.....студент. 2. Живу в Києв.....3. Київ – це велик.... Місто.4. У Києв..... є університет....., академі....., школ...., коледж...5. У центр...є театр....., кінотеатр.....і, звичайно, є магазин.... – велик.... і маленьк.....
  6. Київ – красив... місто. 7. Центр - це вулиця Хрещатик.
  8. У міст.....- є метро. 9. Ми живемо у велик....гуртожитк....
  10. На треть...поверс.....
2. Пишіть відмінок № 6
Головний студент –
Жовтий стіл –
Чорний телефон –
Великі словники –
Коричневі шафи –
Білі двері –
Ти –
Він –
Я –
Погані студенти –
3. Пишіть потрібні слова і закінчення.
Мій батько (дієслово)на заводі. Він (ім.) А моя мама (дієслово.). Вона (ім.). Мої батьки дуже (прикм.)
Мій (прикм.)брат студент. Він (дієсл.) у Бейрутї, в університет..... на медичн..... факультет..... Мої сестри навчаються в школ..... Я згадую свою родину, свою Батьківщину.
Африка – це мій (ім.) Я зараз живу в Європ.....
4. Пишіть числа.

345 –	34 –
45 –	67 –
78 –	890 –
987 –	456 –
7899 –	90 –

Питання

1. Де студенти?
2. Де викладач?
3. Що роблять студенти?
4. Що робить викладач?
5. Де живе мама?
6. Де стоїть відро?

7. Яка дошка в аудиторії?
8. Які парти у класі?
9. Де лежить синій зошит?
10. Де живуть українці?
11. Де лежить рюкзак?
12. Що лежить у шафі?
13. Де лежить чорний футляр?
14. Як тебе звуть?
15. Де зараз ти живеш?
16. Що ти робиш у Києві?
17. Де ти навчаєшся?
18. Яка кімната в гуртожитку?
19. Що є у кімнаті?
20. Де стоїть шафа?
21. Де лежить одяг?
22. Що лежить на ліжку?
23. Що праворуч в кімнаті?
24. Що ліворуч в кімнаті?
25. Де в кімнаті лежить студент?

Контрольна робота № 3

Завдання 1. Доповніть речення.

Іменник	Прикметник
1.... лежали на	столі.
2.... лежали у ...	столі.
3.... лежали в...	шафі.
4.... сиділа на...	стілці.
5.... сидять в ...	аудиторії.

Де? Там, тут, праворуч, ліворуч, унизу, угорі, спереду, ззаду, збоку, далеко, близько.

Завдання 2

Називний відмінок (№1)

Місцевий відмінок (№6)

Великий університет _____

Біла сумка _____

Світла підлога _____

Рука _____

Нога _____

Вухо _____

Білі зуби _____

Стіна _____
Зелена дошка _____
Я _____
Ми _____
Ви _____
Він _____
Вони _____

3. Перепишіть, розкриваючи дужки. (Відмінок №6)

1. Ми любимо відпочивати на (море).
2. Вони люблять бувати на (стадіон).
3. Ви були вчора на (концерт)?
4. Велика ваза стоїть на (підлога).
5. Ми були вчора в (бібліотека).

Кличний відмінок
ВІДМІНИ ІМЕННИКІВ

1. 1 - ВІДМІНА (Ч.р.,Ж.р.,Сп.р) закінчення - а, я.

Кл. в. - мамо, земле, круче, Маріє, Юліє, Миколо; з пестливим значенням – Олю, Галю, множина – сестри, площі, красуні.

2. 2 - ВІДМІНА (Ч.р.,С.р) закінчення - нульове або о, е, а.

Кл. в. тверда та мішана – е, у (Петре, сину); М'яка – ю (Андрію)
Множина – козаки, прізвища, запорожці.

3. 3 - ВІДМІНА (Ж. р.) закінчення - нульове.

Кл. в. Подороже, верфе, подорожі, верфі,

4. 4 - ВІДМІНА (С.р.) закінчення - а, я , що за відмінюванням мають суф. –ат, -, -ят, - ен.

Кл. в. Лоша, ім'я, імена.

Під час звертання іменники вживаються в кличному відмінку. Після звертання ставиться кома.

Чоловічий рід	Жіночий рід	Середній рід	Мн.
Студенте	Студентко	-----	-----
Андрію	Маріє		
Викладачу	Лесю		
Секретарю			

_Добрий день, пане **Андрію!**

_Добрий день, **Тетяно!**

_Як справи? Як настрої?

_Дякую, усе гаразд, а настрої чудовий.

_Як здоров'я?

_Прекрасно!

Н.В. №1	Кл.в.№7
Студент	Студенте
Київ	Києве
Юнак	Юначе
Друг	Друже
Петро	Петре
Учитель	Учителю
Сергій	Сергію
Товариш	Товаришу
Батько	Батьку
Дівчина	Дівчино
Земля	Земле
Доня	Доню
Марія	Маріє
Мама	
Друзі	
Людмила	
Наталія	
Іван	
Брат	
Люди	
Серце	

Текст

Зустріч

- **Добрий день, пане Андрію!**
- **Добрий день, Тетяно!**
- **Як справи?**
- **Дякую, усе гаразд!**
- **Як настрій?**
- **Чудовий!**
- **Як здоров'я? Як Ви почуваетесь?**
- **Почуваюся прекрасно!**

Іменники в давальному відмінку

Д.в.

1. Кому дякує студент? Студент дякує викладачеві.

Д.в.

2. Чому дякує студент за навчання? Студент дякує університету за навчання.

Чоловічий рід	Жіночий рід	Середній рід	Мн.
Студентові	Студентці	Морю	
Студентам			
Лікареві	к-ц	Місту	
Лікарям			
Музею	Подрузі		
Університету	г-з		

Називний відмінок

Давальний відмінок

Особові займенники

Однина

1. особа	Я	мені
2.	Ти	тобі
3.	Він Вона Воно	йому, їй, у ньому

Множина

Ми	нам
Ви	вам
Вони	їм

Прикметники в давальному відмінку

Д.в.

1. Якому студенту Ви допомогли? Ми допомогли новому студентові.

Д.в.

2. Яким музеям належать ті картини? Ті картини належать художнім музеям.

Чоловічий рід	Жіночий рід	Середній рід
Мн.		
Новому	Новій	Новому
Новим		
Художньому	Художній	Художньому
Художнім		

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

- Хто це?	Кому?	Скільки років?
- Це я.	Мені	1, 21, 31...рік.
- Це ти.	Тобі	2, 3, 22, 24...роки
- Це він.	Йому	5...10...20, 25, 26 років Багато, мало років

Моя сім'я (родина)

Я студент – іноземець. Мене звати Анас. Мені 21 рік. Зараз я живу в Україні, в місті Києві. Тут я навчаюсь. Я вивчаю українську мову на підготовчому факультеті.

Я приїхав із Лівії. Лівія розташована в Африці. Столиця в Лівії - це Тріполі. Лівія - це дуже велика країна і красива.

Я дуже люблю її, тому що це моя батьківщина.

У Лівії я жив у великому будинку. Там я народився, там я навчався в школі. Там зараз живе моя сім'я (родина).

У мене є тато, мама, один брат, дві сестри. Є бабуся і дідусь, вони живуть у селі.

Бабусі 80 років, а дідусеві 90 років. Мамі 45 років, а татові 56 років. Брату 20 років. Сестрі Марті 8 років, а сестрі Наташі 7 років.

Мій батько працює на заводі. Він інженер. А моя мама не працює.

Вона домогосподарка. Мої батьки дуже добрі і веселі.

Мій старший брат студент. Він навчається у Бейруті, в університеті на медичному факультеті. Мої сестри навчаються в школі. Я згадую свою родину, свою Батьківщину.

Африка – це мій рідний континент. Я зараз живу в Європі.

Пишіть 16 питань.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16

Текст

Доброго дня!

Шановні друзі, давайте познайомимося з Вами!

Сьогодні ми будемо говорити і згадувати наші країни.

Африка – це мій рідний континент. Я зараз живу в Європі.

Я студент – іноземець. Мене звати Франк. Мені 22 роки. Зараз я живу в Україні, в місті Києві. Тут я навчаюсь. Я вивчаю українську мову на підготовчому факультеті.

Я приїхав із Конго. Країна Конго розташована в Африці. Політична столиця – це Браззавіль, а економічна столиця – Пуент-Нуар. Конго - це дуже велика країна і красива.

Я дуже люблю її, тому що це моя батьківщина.

У Конго я жив у великому будинку. Там я народився, там я навчався в школі. Там зараз живе моя сім'я (родина).

У мене є тато, мама, один брат, дві сестри. Є бабуся і дідусь, вони живуть у селі.

Бабусі 80 років, а дідусеві 90 років. Мамі 45 років, а татові 56 років. Брату 20 років. Мій батько працює на заводі. Він інженер. А моя мама не працює. Вона домогосподарка. Мої батьки дуже добрі і веселі.

Я живу в гуртожитку. Моя кімната розташована на третьому поверсі. Вона маленька, але світла і тепла. У кімнаті я навчаюсь і відпочиваю. Це мій дім у Києві. А зараз я розповім вам про мою Батьківщину.

Контрольна робота № 4

1. Називний відмінок (№1)

Давальний відмінок (№3)

Батько _____

Сестра _____

Друзі _____

Ти _____

Червона ручка _____

Він _____

Зелені квіти _____

Ми _____

Я _____

Вона _____

Розумні студенти-----

Лінивий студент-----

2. Перепишіть, розкриваючи дужки. (Відмінок №3)

1. Я дав словник (Тарас).

2. Мати готує обід (син).

3. Андрій купував квіти (дівчина).

4. Друзі подарували (Оксана) чудові парфуми.

5. (Студент) 20 років.

3. Пишіть питання.

1. Андрієві 20 років.

2. Я пишу другові.

3. Мама дарує синові телефон.

4. Ахмед пише лист друзям.

5. Він читає текст студентці.

6. Брат дарує квіти сестрі.

7. Декан дає документи студентам.

8. Вона телефонує мамі.

9. Тітка купує бабусі словник.

10. Син допомагає татові.

4. Напишіть на місці рисок потрібні займенники.

Я встигаю прийняти душ.

_____ забуваю чистити зуби.

_____ встаємо рано.

_____ застеляю ліжко.

_____ чищу рибу.

_____ прибираємо в кімнаті.

_____ кладу гроші в гаманець.

_____ відчиняю двері.

_____ провітрюю аудиторію.

_____ ріжемо хліб.

_____ мисш голову.

_____ варимо рибу.

5. Напишіть 5 речень про свого товариша.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Знахідний відмінок іменників.

Питання

Кого? Що?

Я бачу **ЩО?** олівець.
Книгу
Вікно
Вулицю

ЯКИЙ? новий
ЯКУ? нову
ЯКЕ? нове
ЯКУ? нову

Книги
Вікна
моря

ЯКІ? нові

Я бачу **Кого?** студента
студентку

ЯКОГО? нового
ЯКУ? нову

студентів
студенток

нових

ПРО ЩО?

Я ДУМАЮ ПРО КНИГУ.

ПРО КОГО?

Я ДУМАЮ ПРО ПОДРУГУ

Куди?

Ми їдемо в Україну.
Ми їдемо в університет.

Куди ви йдете, їдете?

роботу
море
виставку

Україну

музей

В

гори

НА

стадіон

театр

концерт

парк

екскурсію

магазин

пляж

1. Пишіть

Іти / йти

Я іду/йду
Ти йдеш
Він іде
Ми йдемо
Ви йдете
Вони йдуть

їхати

їду
їдеш
їде
їдемо
їдете
їдуть

Іменники-неістоти - що?

З.в.

Що читає студент? Студент читає текст.

З.в.

Що пише Марія? Марія пише речення.

Іменники-істоти – хто?

З.в.

Кого слухає викладач? Викладач слухає студента.

З.в.

Кого слухає викладач? Викладач слухає студентів.

Куди? На море, на екскурсію, на завод.

Називний відмінок

Знахідний відмінок

Особові займенники

Однина

1. особа	Я	мене
2.	Ти	тебе
3.	Він Вона Воно	його, її, його

Множина

Ми	нас
Ви	вас
Вони	їх

Знахідний відмінок прикметника

З.в.

1. Який підручник ти купив? Я купив **новий підручник. (неістота)**

З.в.

2. Якого студента ти тут бачив? Я тут бачив **іноземного студента.**

Чоловічий рід		Жіночий рід		Середній рід	Мн.
Неістота	Істота	Неістота	Істота	_____	Нові
Новий	Нового	Нову	Нову	Нове	
Нових					
словник	студента	відповідь	студентку	поле	

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

ЧИЙ?	ЧИЯ?	ЧИЄ?	ЧИЇ?
МІЙ ДРУГ	МОЯ МАТИ	МОЄ ВІКНО	МОЇ
ДРУЗІ	?	?	?
ТВІЙ			
ЙОГО			
ЇЇ			
НАШ			
ВАШ			
ЇХНІЙ			

Контрольна робота 5

Називний відмінок (№1)

Знахідний відмінок (№4)

Широка вулиця _____

Нова книга _____

Вона _____

Воно _____

Оксана _____

Тато _____

Я _____

Ти _____

Він _____

Вона _____

Воно _____

Ми _____

Ви _____

Вони _____

2. Я думаю про (подруга).
Джон іде в (театр).
Тарас зустрів вчора (нова подруга).

3. Я люблю свою	(кого?)
Тато приїде	(коли?)
Я вивчаю	(що?)
Дайте, будь ласка,	(що?)
Я написав твір про	(про що?)
Оля розповідає про	(про кого?)

4. Іван готує (прикметник і іменник відмінок №4)
Сашко слухає
Я бачу
Студенти прибирають
Батьки говорять мені про
Микола миє
Мама одягає
Тато взуває

5. Пишіть діалог

-Добрий день!
-
-Як справи?
-
-Як здоров'я?
-
- Що ви зараз робите?
-
- А я слухаю музику.
-
- Ходімо завтра в парк.
-
- До побачення.
-

Університет

Ім'я студентки - Моніка. Вона навчається в Харківському національному університеті. Університет розташований на майдані Свободи. У групі Моніки 10 (десять) студентів: 3 (три) китайських студенти, 4 (чотири) арабських, 2 (дві) африканських студентки й одна в'єтнамська студентка. У цій групі нема японських і американських студентів. Вони навчаються в інших групах..

Щовівторка студенти групи № 19 мають 3 (три) заняття. Перше заняття - це українська мова. Друге - математика. Третє - це біологія.

Богдан Вікторович - викладач української мови. Він цікаво розповідає про українську мову, про історію України.

Богдан Вікторович: - Доброго ранку, студенти.

Студенти: - Доброго ранку, пане викладачу.

Богдан Вікторович: - Як ваші справи?

Студенти: - Дякуємо, Богдане Вікторовичу, усе гаразд.

Богдан Вікторович: - Чене, яке сьогодні число?

Чен: - Сьогодні 5 (п'яте) листопада.

Богдан Вікторович: - Добре. Ахмеде, а який сьогодні день тижня?

Ахмед: - Сьогодні вівторок,

Богдан Вікторович: - Студенти, що ви робили вдома?

Чен: - Ми виконали три вправи, повторили один текст, вивчили два діалоги й написали твір.

Богдан Вікторович: - Гаразд. Моніко, будь ласка, прочитайте свій домашній твір,

Моніка читає свій твір, а студенти уважно слухають.

Пишіть питання

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Іменники в родовому відмінку

Куди він приїхав? Він приїхав до Києва.

Звідки він приїхав? Він приїхав з Києва.

(У кого? Кого? Чого?)

Р.в.

1. У кого є брат? У Богдана є брат.

Р.в.

2. У кого немає брата? У Чена немає брата.

Чоловічий рід

Зошита

Зошитів

Музею

Питань

Стільця

Жіночий рід

Книжки

Аудиторії

Відповіді

Середній рід

Питання

Люстерка

Моря

Мн.

Морів

Ім. ч.р. однини

<u>Закінчення а я</u>	<u>Закінчення у ю</u>
Істоти, предмети Викладача, олівця, (але столу),	Абстрактні назви Болю, іспиту, хокею, дощу.
Міста Львова, Парижа.	Країни, річки Китаю, Дону (але Дніпра, Дністра)
Терміни Мотора, трикутника.	
Міри довжини, ваги, часу, грошових знаків	Споруди
Долара, метра, дня, вівторка. (але віку, року, листопаду)	Коридору, магазину

Називний відмінок

Родовий відмінок

Особові займенники

Однина

1. особа	Я	у мене
2.	Ти	у тебе
3.	Він Вона Воно	у нього, у неї, у нього

Множина

Ми	у нас
Ви	у вас
Вони	у них

Прикметники в родовому відмінку.

Р.в.

Чоловічий рід	Жіночий рід	Середній рід	Мн.
Чорного Синього	Чорної Синьої	Чорного Синього	Чорних Синіх

Завдання 1. Напишіть речення. Поставте словосполучення в потрібній формі.

1. У них немає (сучасний магнітофон).
2. У тебе немає (мобільний телефон).
3. У Чена немає (тепла куртка).
4. У Лесі немає (синя ручка).
5. У Вана немає (старші брати).

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

СКІЛЬКИ

- 1 (ОДИН)   СТУДЕНТ, ІНОЗЕМЕЦЬ.**
- 2 (ДВА), 3, 4   СТУДЕНТИ, ІНОЗЕМЦІ.**
- 5.....10.....20...25, 26   СТУДЕНТІВ, ІНОЗЕМЦІВ.**

Бути + інф.

Я БУДУ ЧИТАТИ
ТИ БУДЕШ ЧИТАТИ
ВІН БУДЕ ЧИТАТИ
МИ БУДЕМО ЧИТАТИ
ВИ БУДЕТЕ ЧИТАТИ
ВОНИ БУДУТЬ ЧИТАТИ

Вправа

1. Незабаром Сашко _____ працювати.
2. Що ти _____ робити у Канаді?
3. Ви _____ там працювати?
4. Коли вони _____ писати диктант?
5. Ти _____ сьогодні писати вправи?

Київ - столиця європейської держави

Столиця України - Київ. Це одне із стародавніх міст Європи, яке засноване в 5 (п'ятому) столітті. Зараз місту більше 1500 (тисячі п'ятисот) років. Згідно легенді, місто заснували три брати Кий, Щек і Хорив і їх сестра Либідь. На честь старшого брата, Кия, місту дали ім'я Київ.

У Києві багато старовинних будівель, палаців, соборів, які розповідають про історію цього чудового міста. Серед них Софійський собор, Києво-Печерська Лавра, Андріївська церква, Золоті ворота та інші.

Сучасний Київ - це величезне місто. Він розташований на берегах річки Дніпра. Його територія складає 836 квадратних кілометрів. Населення більше двох мільйонів чоловік.

У Києві працюють Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Верховний Суд України, Конституційний Суд України.

Київ - місто великих заводів і фабрик, на яких виробляють електронні машини, літаки, телевізори і іншу продукцію. Підприємства Києва успішно співробітничать з багатьма підприємствами світу.

Київ - науковий центр України. Тут працює Академія Наук України, велика кількість науково-дослідних інститутів, лабораторій. У всьому світі знають імена учених Бориса Патона, Д.Заболотного, І.Мечникова, С.Корольова і інших.

Культурне життя столиці багате і різноманітне. У місті багато музеїв і театрів, а також працюють концертні зали, філармонія, цирк, телецентр, кіностудія, безліч бібліотек.

У Києві багато шкіл, технікумів і вузів. Київ називають містом студентів. Тут навчаються тисячі юнаків і дівчат зі всієї України та інших країн світу.

Столиця України щодня приймає багато гостей. У місті два залізничні вокзали, два аеропорти, річковий і автобусні вокзали, метро, трамваї і тролейбуси, фунікулер і таксі. Київ - одне з найкрасивіших міст світу. Його називають «містом-садом», тому що в місті багато парків, садів, бульварів, красивих вулиць і площ. Жителі Києва люблять своє місто.

Контрольна робота № 6
1. Пишіть (Відмінок №2)

1. У них немає (біле вікно).
2. У тебе немає (червона ручка).
3. У Чена нема (новий зошит).
4. У Лесі немає (коричнева шафа).
5. У Вана немає (молодші сестри).

2. Пишіть (Відмінок №2)

1. У мене немає (підручник).
2. В аудиторії немає (студентки).
3. У (лікар) є словник.
4. У (юрист) є син.
5. Тут немає (викладачі).

Називний відмінок (№1)

Родовий відмінок (№2)

Білі двері _____
Старий дідусь _____
Синє море _____
Жовті квіти _____
Чорні рюкзаки _____
Я _____
Вони _____
Ми _____
Він _____
Вона _____

3. Пишіть питання.

1. Я приїхав з Парижа.
2. Я пишу другові.
3. Мама дарує синові телефон.
4. Ахмед пише лист друзям.
5. Він читає текст студентці.
6. Брат дарує квіти сестрі.
7. Вона прийшла з магазину.
8. Він приїхав до Києва.
9. Шафи нема в класі.
10. Франка нема в аудиторії.

Пишіть відповіді на питання

- Як тебе звуть?
Звідки ти приїхав?
Де живуть твої батьки?
Куди ти приїхав?
Куди ти хочеш іти на екскурсію?
Куди ти хочеш полетіти відпочити?
Звідки прийшов викладач?

Орудний відмінок іменників

- О.в.
1. Чим Ви їдете до університету? Я їду до університету автобусом.
О.в.
2. Чим Ви пишете в зошиті? Я пишу в зошиті ручкою.
О.в.
3. Ким хоче стати Марія? Марія хоче стати лікарем.
О.в.
4. З чим ти любиш пити каву? Я люблю пити каву з цукром.

Називний відмінок

Орудний відмінок

Особові займенники

Однина

1. особа	Я	зі мною
2.	Ти	з тобою
3.	Він Вона Воно	з ним, з нею, з ним

Множина

Ми	з нами
Ви	з вами
Вони	з ними

Прикметники в орудному відмінку

- О.в.
1. Якою ручкою студент пише в зошиті? Студент пише в зошиті чорною ручкою.

О.в.

2. Якими вулицями друзі гуляють? Друзі гуляють старими вулицями.

Чоловічий рід**Жіночий рід****Середній рід****Мн.**

Чорним

Чорною

Чорним

Чорними

Синім

Синьою

Синім

Синіми

Завдання 1. Прочитайте речення. Поставте слова в дужках у потрібній формі.

1. Дівчино, де ми з (Ви) зустрічалися?
2. Це наші викладачі. Щодня ми вітаємося з (вони).
3. У нас гарний викладач. Ми завжди радимося з (він).
4. На вокзалі батьки прощалися зі (я).
5. На фото мої родичі. Я давно не бачився з (вони).

Контрольна робота № 7
Називний відмінок (№1)

Орудний відмінок (№5)

Поганий інженер _____

Лікар _____

Медсестра _____

Марія _____

Квітка _____

Красивий студент _____

Я _____

Ти _____

Він _____

Вона _____

Воно _____

Ми _____

Ви _____

Вони _____

1. Іван познайомився з (подруга Олена).
2. Я люблю каву з (молоко).
3. Петро займається (бокс).
4. Він працював разом з (подруга).
5. Учора ми зустрілися з (письменник).

Студент

Я студент. Мене звать Франк. Зараз я живу і навчаюсь в Україні. Раніше я жив у Конго і навчався в школі. Там я познайомився з другом. Його звать Луїк. Ми разом ходили до школи і відпочивали. Вдень ми були в класі, а ввечері робили домашнє завдання, читали книжки, слухали музику, ходили до театру. Мені подобалося з **ним** спілкуватися.

Зараз мій друг живе теж в Україні, в місті Києві, в гуртожитку. Він приїхав у січні, тому він багато працює. Разом з **Луїком** ми читаємо і пишемо.

Нещодавно ми з товаришами говорили . Дібріль згадував, як він з подругою гуляв у лісі. Крістель і Фалон не слухали, вони готували обід. Еслер і Еспуар лежали на ліжках і слухали музику, вони не читали, не писали, вони відпочивали. Вони добрі, чуйні й талановиті люди. Але дуже ліниві.

На жаль, зараз тато і мама далеко.Всі іноземні студенти готують на кухні, прибирають в кімнаті. У Луїка чорне волосся, великі розумні очі, добра усмішка, привабливе обличчя.

Мої друзі — оптимісти. Вони завжди веселі, бадьорі. Я радий, що живу разом з ними в гуртожитку.

1. Де зараз живе Луїк?
2. Де познайомилися Луїк і Франк?
3. Де гуляв Дебріль разом з подругою.?
4. Хто лежав на ліжку?
5. Яка зовнішність у Луїка?
6. Який характер у студентів?

Контрольна робота № 8

Завдання 1. Замість крапок напишіть потрібні присвійні займенники.

Тут сиджу я. Тут ... місце, ... підручник, ... ручка, ... олівці. Це моя подруга. Тут ... люстерко, ... телефон, ... зошити. Це мій брат. Тут ... сумка, ... телефон, ... книжки. Це мої товариші. Тут ... батьки, ... кімната, ... комп'ютер.

Завдання 2. Напишіть відповіді на питання.

1. Чий підручник лежить тут?
2. Чия книжка лежить там?
3. Чия сумка висить праворуч?
4. Чия сумка висить ліворуч?
5. Чий олівець лежав тут?

Завдання 3. Допишіть речення.

1. Я сплю.....
2. Лі готує курку, а ми.....
3. Викладач пише.....
4. .... 10 годин.

Завдання 4.

Студент

Музей

Олівець

Студентка

Аудиторія

Сумка

Море

Місто

Студенти

Олівці

Контрольна робота №9

1. Пишіть закінчення.

Ви знаєте, який це гуртожиток? Це наш новий гуртожиток. Ви знаєте, які студенти живуть тут? Тут живуть іноземн..... студент.....

Ось перш..... поверх. Тут широк..... коридор, велик..... кімнат..., зручн... кухн... Там є зручн.... умивальник. Ліворуч їдальн..... Там ми обідаємо.

Це друг..... поверх. Праворуч кімнат.... № 19. Ви знаєте, чия це кімнат....? Це наш... кімнат.... Ліворуч стоїть зручн.... ліжк..... Там лежить подушк..., ковдр..... Праворуч стоїть нов.... стіл. Там лежить українськ... словник, син.... ручк..., олівець, робоч.. зошити. Поруч стоять стільц.... Там висить моя сумк.... Ліворуч стоїть висок... шаф... Прямо велик... вікн..... Там стоять гарн.... квіт.....

Це мій товариш Чен. Поряд його кімнат..... Це моя подруг.... Марія. Її кімнат... там.

Це наша велик..... зручн..... кухн..... Ми варимо, їмо тут.

2. Вставте дієслова.

1. Стіл .....на підлозі.
2. Ми.....в класі.
3. Я .....одяг праскою.
4. Мама.....листи мені.
5. Він.....мені готувати обід.
6. Я.....секретаря в деканаті.
7. Хто.....на уроці?
8. Книжки.....на партах.
9. Ми .....іти на урок.
10. Хто ..... в деканаті?

3.

Де живе мама?

Де стоїть відро?

Яка дошка в аудиторії?

Які парти у класі?

Де лежить синій зошит?

Де живуть українці?

Де лежить рюкзак?

Що лежить у шафі?

Де лежить чорний футляр?

Як тебе звать?

Де зараз ти живеш?

Що ти робиш у Києві?

Де ти навчаєшся?

Яка кімната в гуртожитку?

4. Пишіть числа.

345 –

45 -

78 -

987 -

7899 -

34 –

67 -

890 -

456 -

90 –

5.

.....

(прикметник і іменник відмінок №4)

Сашко слухає

Я бачу

Студенти прибирають

Батьки говорять мені про

Микола миє

Мама одягає

Тато взуває

Прізвище та ім'я студента.....

1. Пишіть закінчення.

Я студент. Зараз я живу і навчаюсь в Україні..... Раніше я жив у Китаї і навчався в школі..... Там я й познайомився з прекрасн....друг.... Ми разом ходили до школи... і відпочивали. Вдень ми були в красив.....клас....., а ввечері робили домашнє завдання, читали нов...книжк....., слухали сучасн....музик....., ходили до театру. Мені подобалося з ним спілкуватися.

Зараз мій друг живе на батьківщин..... У нього є прекрасн...дружина, тому він багато працює. У друга мало вільного часу, але він пише мені про роботу, про сім'ю. А я розповідаю йому про університет, про життя і навчання.

Нещодавно ми з розумн.....товариш..... говорили про дружбу. Я згадав, як мій друг допомагав мен.... розв'язувати математичн... задач....., як гарно він грав на гітарі. Так, він добр..., чуйн.... й талановит..... людина.

2. Пишіть числа.

667 -	256 -
89 -	609 -
57 -	890 -
907 -	998 -
4567 -	203 -

4. . Вставте дієслова.

1. Студенти.....українською мовою.
2. Шановні пасажери .....людям в автобусі.
3. Бібліотекар.....книги студентам.
4. Лікар..... студента.
5. Лікар..... студенту.
6. Я люблю.....у волейбол.
7. Бабуся і дідусь.....телевізор.
8. Холодильник .....у кімнаті.
9. Я.....в морі.
- 10.Я не.....друзям.

5. Пишіть питання.

1. Я приїхав з Парижа.
2. Я пишу другові.
3. Мама дарує синові телефон.
4. Ахмед пише лист друзям.
5. Він читає текст студентці.
6. Брат дарує квіти сестрі.
7. Вона прийшла з магазину.
8. Він приїхав до Києва.
9. Шафи нема в класі.
10. Франка нема в аудиторії.

6. Пишіть відповіді.

1. Як розмовляє твій друг?
2. Що любить слухати твій тато?
3. Де ти любиш гуляти?
4. Що ти любиш читати?
5. Кого ти поважаєш?
  1. Розкрийте дужки.
    1. Іван познайомився з (подруга Олена).
    2. Я люблю каву з (молоко).
    3. Петро займається (бокс).
    4. Він працював разом з (подруга).
    5. Учора ми зустрілися з (письменник).

Вставте дієслово

1. Стіл .....на підлозі.
2. Ми.....в класі.
3. Я .....одяг праскою.
4. Мама.....листи мені.
5. Він.....мені готувати обід.
6. Я.....секретаря в деканаті.
7. Хто.....на уроці?
8. Книжки.....на партах.
9. Ми .....іти на урок.
10. Хто ..... в деканаті?

Дайте відповіді на запитання

Де живе мама?

Де стоїть відро?

Яка дошка в аудиторії?

Які парти у класі?

Де лежить синій зошит?

Де живуть українці?

Де лежить рюкзак?

Що лежить у шафі?

Де лежить чорний футляр?

Як тебе звать?

САМОСТІЙНІ ЧАСТИНИ МОВИ

УКРАЇНСЬКА МОВА

1. ІМЕННИК
2. ПРИКМЕТНИК
3. ДІЄСЛОВО
    ДІЄПРИКМЕТНИК
    ДІЄПРИСЛІВНИК
4. ЗАЙМЕННИК
5. ЧИСЛІВНИК
6. ПРИСЛІВНИК

СЛУЖБОВІ СЛОВА

1. ПРИЙМЕННИК	1.
2. СПОЛУЧНИК	2.
3. ЧАСТКА	3.

Речення

Просте речення

1. Студенти були в аудиторії.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Складні речення

1. Викладач читає текст, а студенти слухають.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Тексти для читання

МІЙ ПІДГОТОВЧИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Я навчаюсь у Києві на підготовчому факультеті. Київ - древнє місто. Місто лежить на берегах великої та мальовничої річки Дніпро. Вулиці й площі міста красиві, є нові та старі будинки, багато зелених парків і скверів, фабрик і заводів. У Києві є різноманітні інститути, університети, школи, театри й бібліотеки, музеї, стадіони та інше. У місті багато видів транспорту: метро, тролейбуси, автобуси, маршрутки, трамваї, фунікулер, таксі.

Ось моя вулиця. Я живу у великому новому будинку. У ньому на першому поверсі знаходиться книжковий магазин і аптека. Ліворуч - чудовий парк. Там є маленький стадіон, новий басейн. Праворуч - наша поліклініка, лікарня й пошта. Неподалік моя академія.

Моя академія - це маленьке містечко, де є нові та старі гуртожитки, велика бібліотека, їдальня, кафе, кіоски, багато цікавих скульптур. Ось велика споруда. Це мій підготовчий факультет. Тут навчаються студенти з різних країн світу. На другому поверсі деканат і кабінет директора. Тут ми з'ясовуємо всі наші навчальні та особисті проблеми.

А ось наша велика нова аудиторія. Тут стоять столи, стільці, висить дошка. Ми вивчаємо українську та російську мови. Щодня читаємо тексти, пишемо букви і нові слова, складаємо речення, розповідаємо про себе, про родину, про навчання на підготовчому факультеті.

Це наша викладачка української мови. Її звать пані Ірина . Зараз вона пише українські слова та пояснює правила граматики. Ми уважно слухаємо й записуємо у зошити. Потім робимо нову вправу та повторюємо фонетику. Українська мова нам подобається, і ми незабаром будемо говорити нею вільно.

Завдання. Знайдіть у тексті відповіді на запитання.

1. Яка ріка є в Києві?
2. Які вулиці там є?
3. Що є в будинку?
4. Де навчаються студенти?
5. Що є в аудиторії?

МІЙ ДРУГ

Я студент. **Зараз** я живу і навчаюсь в Україні. Раніше я жив у Китаї і навчався в школі. Там я й познайомився з другом. Ми **разом** ходили до школи і відпочивали. Вдень ми були в класі, а ввечері робили домашнє завдання, читали книжки, слухали музику, ходили до театру. Мені подобалося з ним спілкуватися.

Зараз мій друг живе на батьківщині. У нього є дружина, **тому** він багато працює. У друга мало вільного часу, **але** він пише мені про роботу, про сім'ю. А я розповідаю йому про університет, про життя і навчання.

Нещодавно ми з товаришами говорили про дружбу. Я згадав, як мій друг допомагав мені розв'язувати математичні задачі, як гарно він грав на гітарі. Так, він добра, чуйна й талановита людина.

На жаль, зараз його немає зі мною. Але я часто дивлюся на його фотографію. У друга довге чорне волосся, великі розумні очі, добра усмішка, привабливе обличчя.

Мій друг - оптиміст. У нього завжди веселий, бадьорий настрій. Я радий, що влітку поїду додому та знову буду спілкуватися з ним.

Завдання. *Знайдіть у тексті відповіді на запитання.*

1. Де зараз живе друг студента?
2. Де вони познайомилися?
3. Що їм подобалося робити разом?
4. Про що вони розповідають одне одному?
5. Яка зовнішність у друга?
6. Який у нього характер?

Персональні комп'ютери. Особливості їх структури.

1. Перекладіть рідною мовою слова.

ЕОМ – електронно-обчислювальна машина

Маса кг

Джерело живлення

Монітор

Системний блок

Клавіатура

Маніпулятор «миша»

Сканер

Принтер

2. Класифікація персональних ЕОМ

	Маса	Джерело живлення
1. Настільні	5-10 кг, без монітора.	Побутова електро-мережа
2. Переносні	2,5-5 кг	або акумуляторні батареї
3. Блокнотні	0,7-2,5 кг	акумуляторні батареї,
перетворювач напруги		
4. Електронний секретар	0,7кг	батареї, перетворювач
напруги		

3. Дайте відповіді на запитання.

ЯК ВИ ДУМАЄТЕ?

1. Де **використовують** настільні ЕОМ? (Аудиторія, клас, кімната).
2. Де **використовують** переносні ЕОМ? (Поїзд, метро, кімната).
3. Де **використовують** блокнотні ЕОМ?
(.....).
4. Де **використовують** електронний секретар ЕОМ?
(.....).

4. Запам'ятайте.

Персональний комп'ютер (ПК) – це універсальна настільна або переносна ЕОМ.

Текст

Персональний комп'ютер (ПК) складається з кількох блоків, які з'єднуються кабелями. Основні – це системний блок, клавіатура, монітор, маніпулятор «миша».

Додаткові – це принтер, сканер та ін.

Системний блок – прямокутний каркас із кришкою у якому розміщені (блок живлення, динамік, дисковод, вимикач електроживлення та ін).

«ОБЛИЧЧЯ» ПК є монітор – це найважливіша частина комп'ютера.

Монітор (дисплей) – призначений для відображення текстової та графічної інформації.

Клавіатура призначена для введення в комп'ютер інформації та команд керування. Клавiш 101 - 104. Вони бувають:

символьні (алфавітно - цифрові),

цифрові,

функціональні,

керування курсором,

спеціальні.

Маніпулятор «миша» має вигляд невеликої коробочки з пластмаси. На ній є дві або три клавiші. Натискаючи на них, людина може подавати команди. Ролик використовують для прокручування тексту на моніторі. Два ролики прокручують текст по горизонталі та вертикалі. Миша підключається за допомогою кабеля.

Принтер - це пристрій, призначений для виведення на папір результатів роботи програм.

Сканер - це пристрій, який дає змогу вводити в комп'ютер і прочитувати інформацію.

5. Дайте відповіді на запитання.

1. Із чого складається ПК?
2. Назвіть основні блоки ПК?
3. Назвіть додаткові блоки ПК?
4. Що є в системному блоці?
5. Для чого призначений монітор?
6. Для чого нам потрібна клавіатура?
7. Скільки клавiш?
8. Для чого потрібен маніпулятор «миша»?
9. Для чого призначений принтер?
10. Що таке сканер?

Перекажіть текст за планом.

Текст

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 - це цифри. Ми записуємо числа цифрами.
10 (десять) - це ціле число. Цифри 1 і 0 означають число 10.
10 - це ціле число. Натуральне. Це парне число.

Знак - (мінус) - це знак віднімання.
+ (плюс) - це знак додавання.
= (дорівнює) - це результат.
(більше)
(менше)

Антоніми

Більше менше

Плюс мінус

Додати відняти

Сума різниця

$12 + 2 = 14$ перший доданок + другий доданок = сума

$12 - 2 = 10$ зменшуване – від’ємник = різниця

$4 * 2 = 8$ перший множник * другий множник = добуток

$12 : 2 = 6$ ділене : дільник = частка

$a + b = c$ додавання

$a - b = c$ віднімання

$a * b = c$ множення

$a : b = c$ ділення

Креслярські інструменти та креслярське приладдя

1. Перекладіть рідною мовою слова

Інструмент -

Прилад -

Приладдя -

2. Прочитайте слова, знайдіть у них спільну частину і поставте до кожного запитання:

креслити

креслення

креслярський

накреслити

3. Складіть словосполучення із наведених слів

Креслярський

дошка

Креслярська

інструменти

Креслярське

олівець

Креслярські

приладдя

папір

4. Зверніть увагу.

ЩО?

ДЕ?

Аркуш ЧОГО? паперу

Стіл

на столі

Папір

на папері

дошка

на дошці

5. Запам'ятайте.

КРЕСЛИТИ ІНСТРУМЕНТОМ

КРЕСЛИТИ ІНСТРУМЕНТАМИ

КРЕСЛИТИ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНСТРУМЕНТА

КРЕСЛИТИ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНСТРУМЕНТІВ

КРЕСЛИТИ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРИЛАДДЯ

РОБИТИ КРЕСЛЕННЯ

ВИКОНУВАТИ КРЕСЛЕННЯ

Прочитайте текст.

Текст

Студенти виконують креслення на креслярському папері креслярськими інструментами. Креслярські інструменти та приладдя лежать на столі.

Папір, гумка, кнопки, креслярська дошка, туш, перо, складальний ніж, олівець-креслярське приладдя.

Олівці 2Т, Т (2Н, Н) – тверді; олівці 2М, М (2В, В) – м'які, олівці ТМ (НВ) – середні.

Циркуль, циркуль-вимірний, крон-циркуль, рейсфедер, рапідграф, лінійка, трикутник, рейшина, лекало, транспортир – креслярські інструменти.

На креслярській дошці лежать аркуш паперу, трикутник, рейшина та лінійка.

Інженери виконують креслення за допомогою креслярських приладів.

Дайте відповіді на запитання.

1. Яке ви знаєте креслярське приладдя?
2. Які бувають креслярські олівці?
3. Які ви знаєте креслярські інструменти?
4. Що лежить на креслярській дошці?
5. Як виконують креслення інженери?

Перекажіть текст за планом.

Числа

Числа 5 і -5 називають протилежними числами. Протилежні числа відрізняються одне від одного знаком. Кожне число має лише одне протилежне йому число.

Число 0 протилежне самому собі.

Число, протилежне числу a , позначають $-a$. Натуральні числа, протилежні їм числа та нуль називають цілими числами.

Числа, які вживаються при лічбі предметів, називаються натуральними числами. Будь-яке натуральне число можна записати цифрами: $0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9$. Такий запис називається десятковим.

Щоб прочитати багатоцифрове число, його розбивають на групи по три цифри в групі. Ці групи називають класами: клас одиниць, клас тисяч, клас мільйонів, клас мільярдів.

Наприклад, число 17085000103 читають так: 17 мільярдів 85 мільйонів 103.

Число 27021 більше за число 7835 , тому що 27021 має п'ять цифр, а 7835 – чотири цифри.

Перекажіть текст за планом.

Дробові числа

Дробові числа називають звичайними дробами, або просто дробами.

Число, яке стоїть під рискою, називають знаменником дробу. Воно показує, на скільки рівних частин поділено одиницю. Чисельник показує, скільки взято частин від одиниці.

У дробу $\frac{4}{5}$ 4 – це чисельник, а 5 – це знаменник.

$$4:5 = \frac{4}{5}; \quad 11:3 = \frac{11}{3}; \quad 5:1 = \frac{5}{1}$$

Якщо число ділиться без остачі, (націло), то частка є натуральним числом; якщо при діленні є остача, то частка є дробовим числом.

Дріб, у якого чисельник менше від знаменника, називають правильним дробом. Наприклад: $\frac{1}{3}$; $\frac{5}{8}$; $\frac{9}{10}$.

Дріб, у якого чисельник більший від знаменника або дорівнює йому, називають неправильним дробом. Наприклад: $\frac{4}{3}$; $\frac{19}{7}$; $\frac{7}{7}$.

Правильний дріб менший від одиниці.

Неправильний дріб більший від будь-якого правильного дробу.

З будь-якого неправильного дробу можна виділити цілу частину.

Для цього слід поділити чисельник на знаменник. Кожне натуральне число можна записати у вигляді дробу.

$$1) \quad \frac{1}{5} + \frac{2}{5} = \frac{3}{5}.$$

$$\begin{array}{r} 2) \quad 3327,243 \\ + \\ \quad 24,07 \\ \hline 3351,313 \end{array}$$

Перекажіть текст за планом.

Текст

$$a:b=c:m$$

$$55:11=550:110$$

Це – пропорції. Що називається пропорцією? Рівність двох відношень; a і m – це крайні члени пропорції, b і c – це середні члени пропорції.

За допомогою пропорцій розв'язують багато математичних задач.

Як коротко можна записати добуток $10 * 10 * 10$? Так: 10^3 (десять у третьому степені). Вираз 10^3 називають степенем, число 10 – показником степеня, число 3 – основою степеня.

Степінь з показником 2 називають квадратом основи (a^2), а степінь з показником 3 – кубом основи (a^3).

1,0 – одна ціла (одиниця)

2,0 – дві цілих (одиниці)

0,0 – нуль цілих

7,017 – сім цілих, сімнадцять тисячних

1,1 – одна ціла, одна десята

1,01 – одна ціла, одна сота

1,111 – одна ціла, сто одинадцять тисячних

Перекажіть текст за планом.

Текст

Природа - це повітря, вода, земля, рослини, тварини. Місяць, людина, автобус – фізичні тіла. Всі тіла складаються з речовин. Наприклад, склянка складається із скла, виделка – із металу. Скло, метал, сіль. Цукор, крейда – речовини. Речовин дуже багато. Кожна речовина має певні властивості: колір, смак, запах, температуру плавлення й кипіння. Хімія вивчає хімічні речовини та їхні властивості

РЕЧОВИНИ

ВЛАСТИВОСТІ

КОЛІР, СМАК, ЗАПАХ, ТЕМПЕРАТУРА КИПІННЯ, АГРЕГАТНИЙ СТАН

Розглянемо фізичні властивості.

Вода – безбарвна рідина, без смаку і запаху. Вона кипить при температурі 100 і перетворюється на пару. При 0 вода замерзає і перетворюється на лід. Вода добре розчиняє багато речовин. Колір, смак, запах, температура кипіння й замерзання – це фізичні властивості речовин. Колір, смак, запах, температура кипіння й замерзання – це фізичні властивості речовини води.

У природі одні речовини перетворюються на інші. Властивість речовин перетворюватися на інші речовини - називається хімічною властивістю.

Під час хімічних явищ змінюється склад речовин. Хімічні явища називаються хімічними перетвореннями або хімічними реакціями. Під час хімічних реакцій дані речовини перетворюються на інші речовини. Які мають й інші властивості. Горіння палива, іржавіння заліза.

Перекажіть текст за планом.

Хімія

Ми знаємо, що всі тіла складаються з речовин. Речовини складаються з молекул. Молекула – це дуже маленька частинка речовини. Вона має масу, розміри, хімічні властивості. Усі молекули даної речовини однакові. Вони мають однаковий склад, однакову масу, однакові розміри. Однакові властивості. Між молекулами діють сили притягування і відштовхування.

Між молекулами є проміжки. Найбільші проміжки між молекулами – у газах, а найменші – в твердих тілах. При нагріванні тіла - проміжки між молекулами збільшуються, і об'єм тіла також збільшується. При охолодженні тіла проміжки між молекулами зменшуються. І об'єм тіла також зменшується.

Молекули безперервно рухаються. Молекули однієї речовини можуть проникати між молекулами іншої речовини. Це фізичне явище називається дифузією.

Дифузія, випаровування, плавлення – це свідчить, що речовини складаються з молекул, які безперервно рухаються.

Перекажіть текст за планом.

Текст

Речовини складаються з молекул. Молекули складаються з найдрібніших частинок – атомів.

Тіла ----- Речовини ----- Молекули ----- Атоми

Атом має масу, розміри, властивості. Атоми безперервно рухаються. Із атомів утворюються молекули нових речовин. Під час хімічних реакцій атоми не розкладаються.

Атоми мають складну будову. У центрі атома знаходиться ядро. Ядро атома має позитивний заряд. Навколо ядра рухаються електрони. Електрони мають негативний заряд.

Усі атоми даного хімічного елемента однакові. Атоми одного хімічного елемента відрізняються від атомів іншого елемента величиною заряду ядра.

Кількістю та характером розміщення електронів навколо ядра. Усі хімічні елементи позначають спеціальними знаками, або символами.

У природі є багато речовин. Речовини поділяються на дві групи: прості і складні речовини. Речовини складаються з молекул. Молекули простої речовини складаються з атомів одного елемента. Наприклад, сірка, водень, залізо – це прості речовини. Інколи атоми одного хімічного елемента утворюють кілька простих речовин.

Молекули складної речовини складаються з атомів різних елементів.

Молекула води - з двох атомів водню і одного атома кисню.

Складні речовини поділяються на дві великі групи: органічні та неорганічні. Неорганічні речовини – це вода, крейда, кухонна сіль.

Органічні речовини – це білки, жири, вуглеводи.

Перекажіть текст за планом.

Людина і природа

Людина живе разом із природою. Земля, вода, повітря, дерево, молекула, атом – це об'єкти природи. Людина - теж об'єкт природи.

Людина вивчає об'єкти природи.

Об'єкти природи можуть діяти на наші органи відчуття. Світло діє на очі людини і викликає відчуття зору. Звук діє на вуха і викликає відчуття слуху. Парфуми діють на ніс.

Зір, слух, відчуття смаку, запаху – головні відчуття людини.

Соціальні об'єкти – держави, нації, колективи, різні групи людей.

Природа та суспільство – це об'єкти матерії. Матеріальні об'єкти завжди змінюються. Земля рухається навколо Сонця. Цукор розчиняється у воді. Дерево росте. Людина живе. Будь-яку зміну матерії називають рухом матерії. Матерія існує тільки в русі і не може існувати без нього. Є різні форми руху матерії.

Біологічними формами руху матерії називають зміни в живій природі.

Відомі форми руху матерії - це фізичні. Механічний і тепловий рух, процеси всередині атомів та їх ядер – це фізичні форми руху матерії.

Перекажіть текст за планом.

Фізичні тіла

Об'єкти природи, що мають форму і розміри, називають фізичними тілами, або просто тілами. Земля, Сонце, дерево, книга – це тіла.

Існувати в природі – означає мати форму, розміри.

Положення даного тіла в просторі визначають відносно іншого тіла – тіла відліку.

Книга лежить на столі. Ми визначили положення книги відносно стола. У цьому прикладі стіл – тіло відліку.

Автобус їде по дорозі. Положення автобуса змінюється відносно дерева. Автобус рухається відносно дерева – це механічний рух. Механічний рух є відносним.

Лінія руху матеріальної точки називається траєкторією.

Траєкторія може бути прямою або кривою лінією.

Рух тіла по прямій лінії називається прямолінійним рухом.

Рух тіла по кривій лінії називається криволінійним рухом.

Рух тіл, світло, звук, тепловий рух – це фізичні явища.

Фізичні явища вивчають за допомогою спостережень і дослідів.

Довжина стола, температура.

Перекажіть текст за планом.

Обмін речовин у клітині

У клітинах живих організмів відбувається безперервний рух речовин.

Клітина поглинає із середовища речовини і перетворює їх на необхідні для організму сполуки. Із клітини виділяються у середовище продукти розпаду речовин. Біологічні процеси у клітині називають обміном речовин, або метаболізмом. Обмін речовин у клітині являє собою асиміляцію та дисиміляцію.

Асиміляцією називають процес синтезу складних органічних сполук. Продуктами асиміляції є органічні речовини – білки, жири, вуглеводи.

Асиміляція відбувається з поглинанням енергії.

Процес розчеплення складних органічних сполук на прості речовини називається дисиміляцією.

Кінцевими продуктами дисиміляції є вода, вуглекислий газ, аміак.

Дисиміляція відбувається з виділенням енергії.

Процеси асиміляції та дисиміляції відбуваються у клітині одночасно.

Хімічна реакція, яка відбувається тільки під дією світла, називається фотосинтезом.

Фотосинтез – це реакція синтезу органічних сполук з неорганічними під дією світла.

Перекажіть текст за планом.

Український патріот

Минулої суботи іноземні студенти були на екскурсії зі своїм викладачем. Коли студенти гуляли парком, вони побачили пам'ятник Шевченкові. Амір запитав викладача про Шевченка. Богдан Вікторович розповів іноземним студентам про українського патріота.

«Українці пишаються талановитим поетом, письменником, художником. Люди називають його українським патріотом, тому що він любив Україну. Шевченко своїми творами боровся за свободу й щастя українців».

Тарас Шевченко народився 9 (дев'ятого) березня 1814 (тисяча вісімсот чотирнадцятого) року поряд з Києвом. Тарас рано став сиротою. Він був кріпаком і залежав від свого господаря. Коли Тарас був дитиною, він вчився читати, писати, малювати. Бог дав йому талант поета, письменника, художника. Коли Тарас жив зі своїм господарем у Санкт-Петербурзі, він працював художником в театрі.

22 (двадцять другого) квітня 1838 (тисяча вісімсот тридцять восьмого) року Тарас став вільною людиною. Йому допомогли його друзі. Художник Карл Брюллов намалював портрет відомого поета й перекладача Володимира Жуковського. Друзі Шевченка продали цей портрет, гроші сплатили господареві Тараса.

Перекажіть текст за планом.

Пори року в Україні

Недалеко від супермаркету розташований гуртожиток № 5. Тут мешкають Амір і його найкращі товариші - Махмуд і Рухлат. Навпроти кухні розташована їхня кімната. У кімнаті праворуч столу стоїть ліжко Махмуда. Біля його ліжка стоїть ліжко Рухлата. Біля вікна на столі стоїть найсучасніший комп'ютер, Поруч лежать підручники з різних предметів, зошити, ручки. Посеред кімнати стоїть стіл. На столі стоїть посуд. Амір готує сніданок.

Махмуд: - Доброго ранку, Аміре. Ти не знаєш, яка сьогодні погода?

Амір: - Сьогодні чудова погода. На вулиці багато снігу. Світить сонце.

Рухлат: - Яка температура на вулиці?

Амір: - 5 (п'ять) градусів морозу.

Рухлат: - Це добре! Мій український друг Андрій розповідав, що минулого року зима була холодна. Був великий вітер і 25 (двадцять п'ять) градусів морозу.

Махмуд: - А сьогодні є вітер?

Амір: - Ні, вітру немає. Сьогодні на вулиці затишно.

Махмуд: - Чудово! Якщо сьогодні така гарна погода, можна піти погуляти.

Андрій уже розповідав іноземним товаришам про українську погоду. В Україні взимку -холодно, улітку - тепло, а іноді спекотно. Кожна пора року триває три місяці.

Столиця України - місто Київ

Місто Київ - це найстаріше й найкрасивіше місто України. Воно розташоване на обох берегах річки Дніпро. Найдавніша легенда розповідає, коли і як заснували Київ. Ця легенда написана в історичній письмовій пам'ятці «Повісті минулих літ» (близько 1110 року).

Були три брати: ім'я одного - Кий, а другого - Щек, а третього - Хорив, і сестра їхня - Либідь. Сидів Кий на горі, де тепер узвіз Боричів, а Щек сидів на горі, яка тепер називається Щекавиця, а Хорив - на третій горі, від імені якого її назвали Хоревиця. Вони збудували місто на честь свого старшого брата й назвали його Київ. Біля міста був великий ліс, де жили люди. Вони полювали на звірів. У легенді написано, що ці люди були мудрі і кмітливі, їх називали полянами.

Історики-дослідники вважають, що Києву понад 1500 (тисячу п'ятсот) років. Київ називають матір'ю міст руських. Давня назва нашої держави була «Київська Русь». Зараз на цій території живуть нащадки давнього народу - українці, а сучасна держава називається Україна.

Протягом усієї історії Київ був великим політичним, релігійним, промисловим, торговельним, освітницьким і культурним центром.

За півтори тисячі років у Києві з'явилося багато соборів, пам'ятників, історичних пам'яток, що відомі зараз у всьому світі. Золоті ворота - це головна урочиста брама давнього Києва, що збереглася з XI (одинадцятого) століття. Витвори давньоруської архітектури - храми Святої Софії, Печерської Лаври - і зараз дивують своєю красою. Чудові пам'ятники розповідають про великих людей, які зробили вагомий внесок у розвиток і процвітання Києва й усієї держави.

Пам'ятник князю Володимирі Великому зберігає пам'ять про хрестителя Київської Русі. У X (десятому) столітті він запровадив у нашій державі нову релігію - християнство.

Пам'ятник князю Ярославу Мудрому нагадує нам про часи його правління, коли численні церкви стали осередками науки, культури й освіти. Цей князь заснував першу бібліотеку. Він привозив книжки з Греції та Болгарії. Його бібліотека налічувала понад 950 (дев'ятсот п'ятдесят) томів.

Пам'ятник Богдану Хмельницькому розповість нам про легендарного українського козака, гетьмана козацької держави - Запорозької Січі. Він визволив свій народ із польського поневолення.

Перекажіть текст за планом.

Самостійна робота

Називний відмінок (№1)

Родовий відмінок (№2)

Прекрасний друг _____
Розумна бабуся _____
Біле вікно _____
Нові тексти _____
Чорні олівці _____
Я _____
Вони _____
Ми _____
Він _____
Вона _____

Називний відмінок (№1)

Давальний відмінок (№3)

Батько _____
Сестра _____
Друзі _____
Ти _____
Червона ручка _____
Він _____
Зелені квіти _____
Ми _____
Я _____
Вона _____

Називний відмінок (№1)

Знахідний відмінок (№4)

Широка вулиця _____
Нова книга _____
Вона _____
Воно _____
Оксана _____
Тато _____
Я _____
Ти _____
Він _____
Вона _____
Воно _____
Ми _____
Ви _____
Вони _____

Називний відмінок (№1)**Орудний відмінок (№5)**

Поганий інженер _____

Лікар _____

Медсестра _____

Марія _____

Квітка _____

Красивий студент _____

Я _____

Ти _____

Він _____

Вона _____

Воно _____

Ми _____

Ви _____

Вони _____

Називний відмінок (№1)**Місцевий відмінок (№6)**

Великий університет _____

Біла сумка _____

Світла підлога _____

Рука _____

Нога _____

Вухо _____

Білі зуби _____

Стіна _____

Зелена дошка _____

Я _____

Ми _____

Ви _____

Він _____

Вони _____

Називний відмінок (№1)**Кличний відмінок (№7)**

Студент _____

Інженер _____

Учитель _____

Дівчина _____

Світлана _____

Декан _____

Числівник. Запишіть словами.

Цифри

Скільки?

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____
- 9 _____
- 10 _____
- 11 _____
- 12 _____
- 13 _____
- 14 _____
- 15 _____
- 16 _____
- 17 _____
- 18 _____
- 19 _____
- 20 _____
- 30 _____
- 40 _____
- 50 _____
- 60 _____
- 70 _____
- 80 _____
- 90 _____
- 100 _____
- 200 _____
- 300 _____
- 400 _____
- 500 _____
- 600 _____
- 700 _____
- 800 _____
- 900 _____
- 1000 _____

Запишіть словами

Цифри

Котрий?

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____
- 9 _____
- 10 _____
- 11 _____
- 12 _____
- 13 _____
- 14 _____
- 15 _____
- 16 _____
- 17 _____
- 18 _____
- 19 _____
- 20 _____
- 30 _____
- 40 _____
- 50 _____
- 60 _____
- 70 _____
- 80 _____
- 90 _____
- 100 _____
- 200 _____
- 300 _____
- 400 _____
- 500 _____
- 600 _____
- 700 _____
- 800 _____
- 900 _____
- 1000 _____

Займенник

№1   №2   №3   №4   №5   №6

Я _____

ТИ _____

ВІН _____

ВОНА _____

ВОНО _____

МИ _____

ВИ _____

ВОНИ _____

Запишіть словами

32 _____

49 _____

71 _____

193 _____

276 _____

364 _____

847 _____

1579 _____

1907 _____

1236 _____

Тут немає студента.

Сестра не має сина.

Тут немає словника.

Вона не має словника.

1. Перепишіть, розкриваючи дужки. (Відмінок №7)

Вітаємо Вас, шановний (Іван, Микола, Марія).

1. Добрий день, (дівчина, брат, сестра, батько, мама).

2. Скажіть, (Оксана, Тетяна, Світлана).

3. Як почуває себе, шановна (Наталія, студентка).

4. Куди йдеш, (Андрій, Сергій).

2. Перепишіть, розкриваючи дужки. (Відмінок №6)

1. Ми любимо відпочивати на (море).
2. Вони люблять бувати на (стадіон).
3. Ви були вчора на (концерт)?
4. Велика ваза стоїть на (підлога).
5. Ми були вчора в (бібліотека).

3. Перепишіть, розкриваючи дужки. (Відмінок №5)

1. Іван познайомився з (подруга Олена).
2. Я люблю каву з (молоко).
3. Петро займається (бокс).
4. Він працював разом з (подруга).
5. Учора ми зустрілися з (письменник).

4. Перепишіть, розкриваючи дужки. (Відмінок №4)

1. Я бачу (новий олівець)
2. Я бачу (нова книга).
3. Я думаю про (подруга).
4. Джон іде в (театр).
5. Тарас зустрів вчора (нова подруга).

5. Перепишіть, розкриваючи дужки. (Відмінок №3)

1. Я дав словник (Тарас).
2. Мати готує обід (син).
3. Андрій купував квіти (дівчина).
4. Друзі подарували (Оксана) чудові парфуми.
5. (Студент) 20 років.

6. Перепишіть, розкриваючи дужки. (Відмінок №2)

1. У мене немає (словник).
2. В аудиторії немає (студенти).
3. У (студентка) є словник.
4. У (брат) є син.
5. Тут немає (зошити).

ДІЄСЛОВА

Писати (уть)
Розмовляти (ють)
Слухати (ють)
Іти (уть)
Їхати (уть)
перекладати (ють)
допомагати (ють)
дивитися (яться)
жартувати (ють)
поважати (ють)
купувати (ють)
прибирати (ють)
втирати (ють)
могти (уть)
бути (уть)
хотіти (уть)
думати (ють)
згадувати (ють)
брати (уть)
грати (ють)
бити (ють)
посміхатися (ються)
сміятися (ються)
плакати (уть)
вставати (ють)
сідати (ють)
готувати (ють)
виховувати (ють)
навчатись (ються)
жити (уть)
мешкати (ють)
дарувати (ють)
давати (ють)
гуляти (ють)
зачиняти (ють)
відчиняти (ють)
закрити (ють)
відкрити (ють)

стояти (ять)
лежати (ать)
висіти (ять)
кричати (ать)
учитись (аться)

бачити (ать)

Таблиця № 1**Відмінки та їх вживання в українській мові.**

Відмінки	Приклади вживання
Називний № 1 Хто? Що?	Студент читає. (хто?) Стіл стоїть. (що?)
Родовий № 2 Кого? Чого?	Там багато людей. (кого?) Це кабінет декана. (чий?) Сьогодні немає фізики. (чого?) Я одержав листа від батька. (від кого?) Він приїхав з міста. (звідки?) Вона їде до міста. (куди?)
Давальний № 3 Кому? Чому?	Я пишу другові. (кому?) Андрієві 20 років. (кому?)
Знахідний № 4 Кого? Що?	Я люблю свою бабусю. (кого?) Тато приїде через день. (коли?) Я вивчаю літературу. (що?) Дайте, будь ласка, словник. (що?) Я написав твір про Київ. (про що?) Оля розповідає про маму. (про кого?) Ми їдемо на балет. (куди?)
Орудний № 5 Ким? Чим?	Я буду юристом. (ким?) Він малює олівцем. (чим?) Я їхав поїздом. (як?) Ми любимо чай з лимоном. (з чим?) Ми гуляємо містом. (де?) Я живу з батьками. (з ким?)
Місцевий № 6 в/на кому? чому?	Він живе в селі. (де?) На ньому був костюм. (на кому?) Він приїхав у січні. (коли?)
Кличний № 7	До побачення, Києве!

Таблиця № 2

Відмінювання іменників в однині

Відмінки							
.	Н. в.	Р. в.	Д. в.	З. в.	О. в.	М. в.	К. в.
	№ 1	№ 2	№ 3	№ 4	№ 5	№ 6	№ 7
Ж. Р.	мама ручка вулиця ніч	мами ручки вулиці ночі	мамi ручці вулиці ночі	маму кучку вулицю ніч	мамою ручкою вулицею ніччю	мамi ручці вулиці ночі	мамо ноче
Ч. Р.	інженер батько	інженера батька	інженерові батькові	Кого?=Р. Що?=Н.	інженером батьком	інженерові батькові(у)	інженере батьку
С. Р.	Ім'я місто	імені міста	імені місту	З. = Н. Кого?=Р. Що?=Н.	Ім'ям іменем містом	імені місті	Ім'я місто

Таблиця № 3

Відмінювання іменників у множині

Відмінки					
Н. в.	Р. в.	Д. в.	З. в.	О. в.	М. в.
№ 1	№ 2	№ 3	№ 4	№ 5	№ 6
батьки	батьків	батькам	Кого?=Р. Що?=Н.	батьками	батьках
кімнати	кімнат	кімнатам	Кого?=Р. Що?=Н.	кімнатами	кімнатах
моря	морів	морям	Кого?=Р. Що?=Н.	морями	морях

Таблиця № 4

Відмінювання особових займенників

Н.	Я	ТИ	ВІН ВОНО	ВОНА	МИ	ВИ	ВОНИ
Р.	мене	тебе	його	її	нас	вас	їх
Д.	мені	тобі	йому	їй	нам	вам	їм
З.	мене	тебе	його	її	нас	вас	їх
О.	мною	тобою	ним	нею	нами	вами	ними
М.	на мені	тобі	ньому	ній	нас	вас	них

Таблиця № 5

Відмінювання прикметників в однині та множині

Рід	Відмінок	Однина		Множина	
		Тверда група	М'яка група	Тверда група	М'яка група
Ч. р.	Н. Р. Д. З. О. М.	рідний рідного рідному рідного рідним (на) рідному	синій синього синьому синій синім (на) синьму	рідні рідних рідним рідних рідними (на) рідних	сині синіх синім сині синіми (у) синіх
С. р.	Н. Р. Д. З. О. М.	рідне рідного рідному рідне рідним (у) рідному	синє синього синьому синє синім (у) синьму	рідні рідних рідним рідні рідними (у) рідних	сині синіх синім сині синіми (у) синіх
Ж. р.	Н. Р. Д. З. О. М.	рідна рідної рідній рідну рідною (на) рідній	синя синьої синій синю синьою (на) синій	рідні рідних рідним рідних рідними (на) рідних	сині синіх синім сині синіми (на) синіх

Таблиця № 6
Дієвідмінювання дієслів

особи	1 дієвідміна		2 дієвідміна	
однина	Основа на приголосний	Основа на голосний	Основа на приголосний	Основа на голосний
Я Ти Він, вона, воно	-у -еш -е	-ю -єш -є	-у -иш -ить	-ю -їш -їть
множина				
Ми Ви вони	-емо -ете -уть	-ємо -єте -ють	-имо -ите -ать	-їмо -їте -ять

Таблиця № 7
Форми дієслів у минулому часі

інфінітив	однина		множина	
	Я, ти, він	Я, ти, вона	воно	Ми, ви, вони
Писати Бігти учитися	Писав Біг учився	Писала Бігла училася	Писало бігло училося	писали бігли училися
й / іти	й / ішов	й / ішла	й / ішло	й / ішли

Таблиця № 8
Форми дієслів у майбутньому часі

особа	Доконаний вид Проста форма	Недоконаний вид	
		Складна форма	Складена форма
Я Ти Він, вона, воно Ми Ви вони	Зроблю Зробиш Зробить зробимо зробите зроблять	робитиму робитимеш робитиме робитимемо робитимете робитимуть	Буду Будеш Буде Будемо будете будуть робити

Словник

Українською

будинок
буква
ваза
вдома
вода
дата
два
де
декан
деканат
завод
звук
зима
знак
кава
майдан
мама
математика
мова
музей
один
око
поет
посуд
сад
син
студент
студентка
сонце
сумка
суп
так
там
тато
текст
тема
тут
фото
фонтан

Російською

дом
буква
ваза
дома
вода
дата
два
где
декан
деканат
завод
звук
зима
знак
кофе
площадь
мама
математика
язык
музей
один
глаз
поэт
посуда
сад
сын
студент
студентка
солнце
сумка
суп
да
там
папа
текст
тема
тут
фото
фонтан

Українською

брат
вухо
директор
дядько
кабінет
карта
картина
касир
квіти
конверт
місто
море
озеро
онук
парта
птах
ріка
риба
рис
рука
секретар
сторінка
тихо
тітка
урок
фраза
фрукти
хата
хто
хустка
центр
цифра
цукор

газета
гітара
гумка
група
губа
гудзик

Російською

брат
ухо
директор
дядя
кабінет
карта
картина
кассир
цветы
конверт
город
море
озеро
внук
парта
птица
река
рыба
рис
рука
секретарь
страница
тихо
тётя
урок
фраза
фрукты
дом
кто
платок
центр
цифра
сахар

газета
гитара
резинка
группа
губа
пуговица

дорога
друг
кіно
кінець
книга
магазин
нога
огірок
подруга

дорога
друг
кіно
конец
книга
магазин
нога
огурец
подруга

запитуйте   спрашивайте
відповідайте   відповідайте

бабуся
багато
брюки
взяти
він
вона
воно
вони
говорити
день
дідусь
дякую
зараз
завдання
ім'я
іноземець
їсти
їхати
костюм
країна
мабуть
місяць
м'ясо
одяг
осінь
письменник
працювати
сьогодні
аудиторія
близько
великий

бабушка
много
брюки
взять
он
она
оно
они
говорить
день
дедушка
спасибо
сейчас
задание
имя
иностранец
есть
ехать
костюм
страна
наверно
месяц
мясо
одежда
осень
писатель
работать
сегодня
аудитория
близко
большой

весело
виделка
вулиця
голова
далеко
диплом
земля
їдальня
картопля
каструля
килим
клас
комп'ютер
крісло
лампа
ліки
лікар
лікарня
літак
літо
місце
молодець
недалеко
олівець
парасолька
підлога
полиця
село
скільки
словник
стеля
стіл
стілець
столиця
туфлі
хліб
хлопець
цибуля
яблуко
яйце
відповідати
вільно
вірш
гарний

весело
вилка
улиця
голова
далеко
диплом
земля
столовая
картофель
кастрюля
ковёр
класс
компьютер
кресло
лампа
лекарство
врач
больница
самолет
лето
место
молодец
недалеко
карандаш
зонтик
пол
полка
деревня
сколько
словарь
потолок
стол
стул
столица
туфли
хлеб
мальчик
лук
яблоко
яйцо
отвечать
свободно
стих
красивый

гроші
гуртожиток
дошка
дружина
жити
життя
запитувати
звідки
знати
зошит
кожен
коштувати
купувати
лежати
ліжко
лише
можна
ніж
писати
поверх
разом
розмовляти
рушник
також
тиждень
товариш
трохи
шафа
шкапетки
бачити
ввечері
відпочивати
викладач
ліворуч
навчатися
ніч
очі
перекладач
підручник
чоло
чоловік
чорний
щастя
що

деньги
общежитие
доска
жена
жить
жизнь
спрашивать
откуда
знать
тетрадь
каждый
стоит
покупать
лежать
постель
только
можно
нож
писать
этаж
вместе
разговаривать
полотенце
тоже
неделя
товарищ
немного
шкаф
носки
видеть
вечером
отдыхать
преподаватель
слева
учиться
ночь
глаза
переводчик
учебник
лоб
мужчина
чёрный
счастья
что

щодня

аякже
батьківщина
втомитися
зрозуміло
чекати
поруч
допомога
лежати
можливо
пігулка
листівка
бігти
брудний
брудно
вимикати
втирати
відразу
відчиняти
вішати
заважати
застеляти
зачиняти
класти
мити
одягати
палити
прати
прасувати
прибирати
різати
ставити
бути
важко
зараз
інший
незабаром
різний
розуміти

ежедневно

конечно
родина
устать
понятно
ждать
рядом
помощь
лежать
возможно
таблетка
открытка
бежать
грязный
грязно
выключать
вытирать
сразу
открывать
вешать
мешать
застилать
закрывать
класть
мыть
одеваться
курить
стирать
гладить
убирать
резать
ставить
быть
тяжело
сейчас
другой
вскоре
разный
понимать